ضمایر [آنها]

راهیابی ۱۴۴ اثر به مرحله داوری مسابقه ملی «طراحی کتابخانه عشایر»

مسابقه ملی «طراحی کتابخانه عشایر»

یحیی نوریان، بنیانگذار و مدیرعامل شرکت دانش‌بنیان فرآیند بنیان معماری (فب‌لب ایران) با تشریح همکاری مشترک این مرکز با نهاد کتابخانه‌های عمومی کشور برای برگزاری مسابقه‌ملی طراحی کتابخانه عشایری گفت: این مسابقه با نگاه خوب و حرفه‌ای مجموعه نهاد و مشارکت مجموعه فب‌لب از ابتدای سال ۱۴۰۰ آغاز شد و یک بازه دوماهه تا پایان اردیبهشت را برای جذب آثار را طی کرد.

نوریان افزود: اگرچه بسیار مرسوم است که جشنواره‌های مختلف پس از اتمام مهلت اولیه در بازه‌های یک هفته تا یک ماهه تمدید می‌شوند اما ما اصرار داشتیم مسابقه را تمدید نکنیم؛ چراکه از یک سو نزدیک شدن به ایام انتخابات ریاست جمهوری و جو حاکم بر کشور و همچنین احترام به افرادی که به موقع اقدام به شرکت در مسابقه کرده‌اند ما را به این جمع‌بندی رساند این رویداد را تمدید نکنیم. تنها به دلیل مقارن شدن پایان مهلت ارسال آثار با روز جمعه، تصمیم گرفتیم با تمدید تنها یک روز به ایجاد عدالت برای مشارکت دادن همه افرادی که در تلاش برای پیوستن به این مسابقه بودند، کمک کنیم.

وی درباره میزان مشارکت در مسابقه ملی «طراحی کتاب‌خانه عشایری» توضیح داد: در این مدت دبیرخانه مسابقه فعالیت مستمری داشت و اقدامات ترویجی بسیاری در این زمینه انجام شد که در نهایت تعداد ۴۴۲ نفر برای مشارکت در این مسابقه ثبت‌نام کردند که این میزان ثبت‌نام خارج از تصور ما بود و تصور نمی‌کردیم حدود این تعداد اثر نیز دریافت کنیم.

نوریان ادامه داد: معمولا در این گونه مسابقات طراحی که شرکت در آن به صورت دو مرحله‌ای انجام می‌شود، در وهله اول یک تعداد مشارکت اولیه خواهیم داشت و طبیعتا درصدی از این مشارکت‌کنندگان برای ارسال آثار در مرحله دوم اقدام می‌کنند. چراکه طبیعتا بسیاری از این تعداد به دلایل مختلف از ارسال اثر و مشارکت نهایی در این گونه مسابقات انصراف می‌دهند؛ ولی خوشبختانه موضوع مسابقه بسیار موردتوجه و پسند مخاطبان قرار گرفت و بیش از هزار اشتراک‌گذاری جدی پوستر و محتوای مسابقه توسط فعالان حوزه هنر و طراحی در فضای مجازی انجام شده که بسیار جالب توجه بوده‌است.

مدیرعامل شرکت دانش‌بنیان فرآیند بنیان معماری (فب‌لب ایران) درباره شرکت کنندگان نهایی در این مسابقه گفت: در نهایت تعداد ۱۷۲ اثر در این مسابقه ثبت شده که با حذفیاتی که گاهی به دلیل ثبت نامناسب، عدم ارتباط مناسب با موضوع یا بارگذاری‌های ناکام و بارگذاری اسناد نادقیق، جمعا ۱۴۴ اثر قابل ارزیابی در این مسابقه شرکت داده شد.

وی با اشاره به آغاز روند داوری از هفته گذشته افزود: روند داوری بسیار سنگین است و ۱۴۴ اثر باید از منظرهای مختلف و معیارهای هشت‌گانه‌ای که در فراخوان به آنها اشاره شد، بود داوری شوند. امید داریم بر اساس برنامه‌ریزی انجام شده پیش برویم و مراسم قدردانی از برگزیدگان و اهدای جوایز را بر اساس تقویم برنامه برگزار کنیم.

نوریان همکاری نهاد و مجموعه فب‌لب در راستای اهداف این مسابقه ملی را اتفاقی مبارک دانست و گفت: خوشبختانه مسابقه‌ملی طراحی کتابخانه عشایری با نظم خوبی در حال برگزاری است و امیدواریم نتیجه این مسابقه، در کنار تقویت جریان فعالی که بین طراحان ایجاد کرده و نتایجش می‌تواند برای نهادهای فرهنگی کشور قابل استفاده باشد، در جهت خدمت‌رسانی فرهنگی به جامعه عشایری نیز به نتایج و توفیقاتی مطلوبی دست یابد.

برگزاری ویژه‌برنامه‌های «امام دل‌ها»

معاون فرهنگی سازمان فرهنگی هنری شهرداری تهران، ویژه‌برنامه‌های این سازمان را به مناسبت سی و دومین ارتحال رهبر کبیر انقلاب اسلامی با عنوان «امام دل‌ها» تشریح کرد. پایگاه خبری تحلیلی فرهنگ و هنر به نقل از سیدعلیرضا فاطمیان‌پور که معاون فرهنگی سازمان فرهنگی هنری شهرداری تهران است، گفت: «همزمان با سی و دومین سالگرد رهبر کبیر انقلاب اسلامی برنامه‌هایی با عنوان «امام دل‌ها» و با شعار «نسل‌های تشنه اندیشه او» با هدف ترویج اندیشه‌ها و معرفی سبک و ابعاد شخصیتی امام خمینی(ره) به صورت مجازی و حضوری با رعایت پروتکل‌های بهداشتی تا ۱۵ خرداد برگزار می‌شود.»

او افزود: «ویژه‌برنامه «فرهنگسرای روح‌ا...» در روز ۱۴ خرداد با اجرای سخنرانی، روایت‌گری، برپایی نمایشگاه و توزیع محصول در گلزار شهدای بهشت‌زهرا(س) برپا می‌شود. مسابقه‌های مختلفی نیز همزمان با سالروز رحلت امام خمینی(ره) و با هدف شناخت بیشتر ابعاد شخصیتی و زندگی رهبر کبیر انقلاب برگزار می‌شود.

در سالروز رحلت امام، سراغ سیمای خمینی کبیر (ره)

در محفل شاعران،

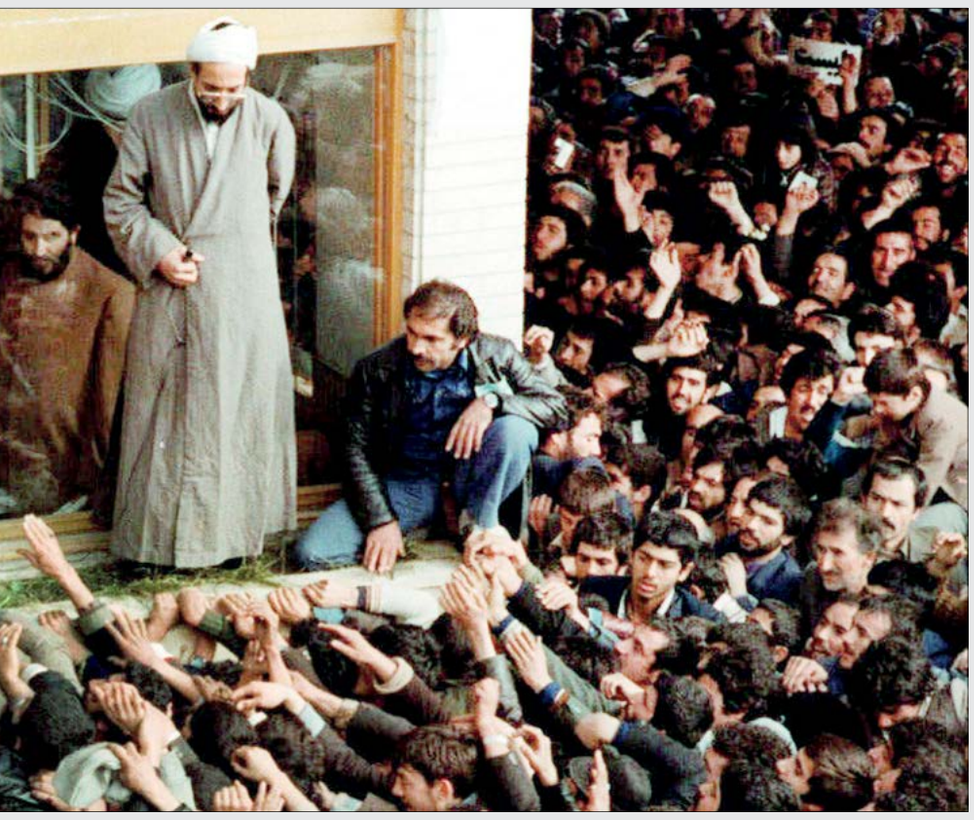

فرهنگ و هنر

در اصل رباعی امام آمده است که: «در محفل دوستان، به‌جز یاد تو نیست / آزاده نباشد آنکه آزاد تو نیست / شیرین لب و شیرین خط و شیرین گفتار / آن کیست که با این همه، فرهاد تو نیست؟» اما ما به جای دوستان، گذاشتیم شاعران که بهتر نشان دهیم معمار انقلاب چقدر در عالم ادبیات و شعر جایگاه رفیعی دارد. او که توانست با مدیریت داهیانه خود و با تدبیری از جنس صداقت، ملتی را بیدار و با خود همراه کند، مگر می‌تواند در عالم هنر، خواهان نداشته باشد. هنر و هنرمندان در طول قرن‌های متمادی، زبان گویای ملت‌ها بوده‌اند و اگر کسی می‌خواهد به زبان هنر صحبت کند، نمی‌تواند چشم خود را به روی حقایق ببندد. به خاطر می‌آوریم صحبت‌های خود حضرت امام (ره) را درباره هنر متعالی و هنری که اسلام از آن سخن می‌گوید: «تنها هنری مورد قبول قرآن است که صیقل دهنده اسلام ناب محمدی (ص)، اسلام ائمه هدی(ع)، اسلام فقرای

نگاهی به طبع شاعری امام خمینی(ره) و دیوان او که مورد تحسین شاعران بسیاری قرار گرفته است

دکه عطرفروشی

دیدگاه اهالی هنر و ادبیات اغلب درباره سرایش شعر یا در بیان جامع‌تر؛ خلق یک اثر هنری، این است که یک سیاستمدار یا یک شخصیتی که بیشتر او را در عالم سیاسی مورد توجه قرار می‌دهند، احتمالا توانایی آفرینش هنری به‌خصوص سرودن شعر را ندارد. البته این دیدگاه تا حد بسیاری نیز برخاسته از نمونه‌هایی است که در تاریخ رهبران جهان دیده شده‌است. اغلب افرادی که در فضای سیاست رشد و نمو کرده‌اند و در گذر سالیان کارنامه‌ای سیاسی از خود به جا گذاشته‌اند، هنر و فرهنگ را صرفا به صورت تزئینی و در نهایت از منظر راهبردی و مدیریت دیده‌اند. نه این‌که خود وارد گود هنر شوند و به اصطلاح شاعران؛ طبع‌آزمایی نمایند. اما رهبران جمهوری اسلامی از آغاز تاکنون می‌توانند مثال نقضی بر این فرضیه باشند و دیوان امام خمینی(ره) شاهدی بر این مدعاست.

دیوان امام پس از رحلت ایشان منتشر شد و در دسترس علاقه‌مندان قرار گرفت. این کتاب شامل غزلیات، رباعیات و آثار دیگر امام است و تاکنون با اظهارنظرهای بسیاری از سوی هنردوستان و به‌خصوص شاعران و ادبا قرار مواجه شده‌است. شاید بهترین تعبیری که می‌توان برای این دیوان به کاربرد همان است که امام در مطلع غزلی سروده‌اند:

«دکه عطرفروشی‌ست و یا معبر یار؟
ماه، روشنگر بزم است و یا روی نگار؟»

از جمله اهالی ادب و هنر که نظرات جالبی درباره اشعار امام داشته‌اند، زنده‌یاد حمید سبزواری است که از او به‌عنوان پدر شعر انقلاب یاد می‌شود. سبزواری درباره اشعار امام در دیوانش می‌گوید: «امام یک شخصیت ممتاز سیاسی. مذهبی بودند و به‌دلیل صداقتی که بین مردم و ایشان وجود داشت، خود را به‌عنوان شاعر معرفی نمی‌کردند. شخصیت عرفانی امام در شعرشان موج می‌زند که وی را به شاعری عارف تبدیل کرده است.»

شاعر دیگری که اتفاقا او را به‌عنوان شاعر شعرهای عاشقانه و بیشتر ترانه‌سرا می‌شناسیم، محمدعلی بهمنی است. او درباره دیوان امام و اشعار او چنین نظری دارد:

«در کل غزلیات امام خمینی(ره)، شأن ادبیات و شعر را در دیدگاه جامعه بالا برد. امام در اوج تواضع خود را شاعر نمی‌دانستند، اما آثار ایشان سرشار از شور عرفانی و تعالیم دینی است.»

اما ماجرای اشعار امام در دیوانش، صرفا همین قدر اتوکشیده نیست که ادبا می‌گویند. البته جایگاه ادبی اشعار امام بر کسی پوشیده نیست اما شاید جالب باشد که موضوعیت سرایش برخی از این اشعار را بدانیم. مرحوم خدیجه ثقفی؛ همسر امام خمینی(ره) درباره اشعاری که حضرت امام در وصف‌شان سروده‌اند، می‌گویند: «آقا می‌گفت: یک بار که ارومیه رفته بودم، کنار دریاچه شعرم گُل کرد و این اشعار را سرودم که ابتدای بیت با قاف شروع می‌شد و حرف اول نیم‌بیت بعد با قاف و بیت آخر؛ حرف اولش «ن» و نیم‌بیت بعد «ق» بود. من دو بیت اول و آخر آن را حفظ هستم که گفته بود:

قامتت نازم که از سرو سهی دلکش‌تر است
نوک مژگانت همی خونریزتر از خنجر است

تا برسد به سطر آخر:

نازپروردی که در بازار حسن و دلبری
قیمت یک طاق ابرویش ز یوسف برتر است»

مرحوم ثقفی به اشعار دیگری که امام درباره ایشان سروده بودند نیز اشاراتی داشته‌اند. از جمله سه چهار شعر که امام سروده‌اند و اول هر بیت با حرفی از اسم ایشان شروع می‌شود و مجموعا ترکیب «قدس ایران» را تشکیل می‌دهد. شعر زیر از نمونه‌های این ظرافت ادبی امام است:

قد دلجویت اندر گلشن حسن
یکی سروی است کاندر کاشمر نیست
در آیین من، آب زندگانی
از آن شیرین‌دهن پاکیزه‌تر نیست
سری کان گوی چوگانت نباشد
به چوگانش زنم آن را که سر نیست
اگر تخم محبت جز تو کارد
ز بیخش برکنم، کان با ثمر نیست
یکایک جمله اعضای تو نیکوست
به نیکویی تو کس در بشر نیست

تا این‌که به این بیت می‌رسد:

نهال عشقت اندر قلب «هندی»
به غیر از آه و حسرت، بارور نیست

مرحوم ثقفی می‌گویند: «بعد از شنیدن این بیت به آقا گفتم حسرت ندارد؛ گفت: «چیز دیگری نتوانستم جور کنم.»

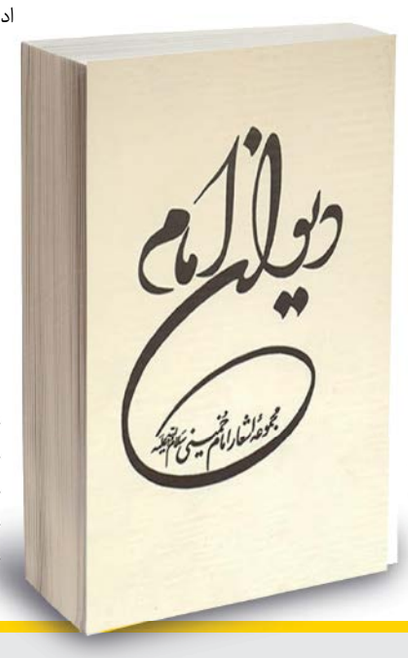

«رهبرکبیر» از یک شعر آمد

برخی شعرهایی که درباره حضرت امام (ره) سروده شده، آن‌قدر مهمند که القابی چون «خمینی بت‌شکن» از دل آنها بیرون آمده است

در رابطه با حضرت امام خمینی(ره) ستایش‌نامه‌های متعددی نوشته‌شده است. در همین ارتباط شاعران مختلفی هم شعر نوشته‌اند که در همین دو صفحه درباره‌شان سخن گفته‌ایم. تأثیر برخی از این شعرها درباره حضرت امام (ره) آن‌قدر گسترده و فراگیر بوده که فی‌المثل چند لقب از القاب ایشان از دل همین شعرها بیرون آمده است. یکی از این شعرها، غزلی است از محمدحسین شهریار. ارادت استاد شهریار به امام خمینی یا به تعبیر او «رهبرکبیر» و «خمینی بت‌شکن» در غزلی زیبا که استقبال از غزل حافظ است، آشکار می‌شود. این غزل از حافظ که این‌گونه شروع می‌شود: «حسنت به‌اتفاق ملاحت جهان گرفت / آری به‌اتفاق جهان می‌توان گرفت». اما غزلی که دو لقب پیش‌گفته را باب کردند، این است:

آبی که خاک کشور ما در میان گرفت
خاکش جواهری است که در پرنیان گرفت
بنشان غبار فتنه که این نوبهار عشق
چون ابر انقلاب به سر سایبان گرفت
جان‌بخش بود باد بهارش به کوه و دشت
هر جا گذشت سبزه بجنبید و جان گرفت
سیمرغ دین به کوری اسفندیار کفر
پرورد رستمی که کمین و کمان گرفت
خواهم شدن به‌نعره، به خاک حکیم توس
کان ژنده‌پیل زنده شد و هفت‌خوان گرفت
این «رهبر کبیر»، «خمینی بت‌شکن»
خط امان خود از «امام زمان» گرفت
سرپنجه «ولی» است کزین آستان برون
بیخ گلوی فتنه آخر زمان گرفت
طفلانه رفت بر در میخانه «شهریار»
اما پیاله از کف پیر مغان گرفت...

درباره جشنواره یار و یادگار؛ رویدادی که ۳۲ سال بعد از رحلت امام خمینی (ره) از آن شخصیت بزرگ سخن می‌گوید

یادی از یار

رابطه امام خمینی (ره) با ادبیات فارسی محدود به عمر شریف آن انسان بزرگ نمی‌شود. اساسا انسان‌های بزرگ این‌گونه‌اند که بعد از به پایان رسیدن عمرشان هم، زندگی برای آنها در این عالم خاکی به نوعی دیگر ادامه می‌یابد. آثاری که از هرکدام از این بزرگان به جای می‌ماند و حرکات مهمی که در بستر اجتماعی آغازگرش بوده‌اند، بعد از آنها تداوم می‌یابد که این نیز خود شاهدی بر برکات عمر آنان است.

از جمله اتفاقاتی که بعد از امام خمینی (ره) ادامه راه ایشان در توجه به ساحت ادبیات فارسی بوده، برگزاری جشنواره‌ای است که به ابعاد شخصیتی این رهبر بزرگ جهانی اختصاص دارد. جشنواره «یار و یادگار» که اسفندماه ۱۳۹۹ یازدهمین دوره آن برگزار گردید، رویدادی است که در ۱۱ سال گذشته به همت مؤسسه تنظیم و نشر آثار امام خمینی(س) و در حسینیه جماران برگزار شده است. این جشنواره در حقیقت اتفاقی بود که به مناسبت سالگرد درگذشت حاج احمد خمینی و به همت مدیران سابق مؤسسه راه‌اندازی شد و تاکنون فعالیت خود را به‌جد ادامه داده است. اشعار برگزیده دوره‌های مختلف جشنواره «یار و یادگار» طی سالیان متمادی به‌تدریج به چاپ رسیده و حال با مجموعه‌هایی روبه‌رو هستیم که گلچینی است از دلدادگی‌های شاعران پیر و جوانی که ارادت و عشق خود را به بنیانگذار جمهوری اسلامی عرضه کرده‌اند. در این سال‌ها حضور برخی شاعران فارسی‌زبان از کشورهای دیگر سبب شده که رونق جشنواره دو چندان شود و شخصیت معمار انقلاب به عنوان یک چهره جهانی با زبان هنر بهتر شناسانده گردد. در حقیقت «یار و یادگار» را باید جامه عمل پوشاندن به کلام خود امام خمینی (ره) دانست زمانی که می‌گفت: «لسان شعر، بالاترین لسان است».

گزارش دوم

دورهمی شاعران، داستان‌نویسان، کاریکاتوریست‌ها و فیلمسازان برای امام (ره)

این روزها که دل‌ها بی‌قرار برپایی یادبود حضرت امام خمینی (ره) است، هنرمندان هم بیکار ننشسته‌اند و طی برنامه‌های مختلف، می‌خواهند در صحنه باشند. یکی از برنامه‌ها، جشنواره رسانه‌ای «آرمان قدس و اندیشه امام خمینی» است که قرار است با هدف معرفی پیروزی‌های مردم فلسطین بر رژیم غاصب صهیونیستی در ۴ بخش شعر، داستان، کاریکاتور و فیلم مستند برگزار شود.

آن‌طور که روابط عمومی فرهنگسرای رسانه خبر داده، همزمان با ۱۴ خرداد و سالروز رحلت جانسوز بنیان‌گذار کبیر انقلاب اسلامی، امام خمینی (ره)، جمعیت دفاع از ملت فلسطین با مشارکت فرهنگسرای رسانه، مؤسسه «فرهنگ و رسانه شهر» و دبیرخانه دائمی انتفاضه فلسطین جشنواره رسانه‌ای با عنوان «آرمان قدس و اندیشه امام خمینی» را برگزار می‌کند.

با توجه به پیروزی‌های اخیر جبهه مقاومت و به‌ویژه پیروزی شکوهمند مردم غزه در نبرد ۱۲ روزه با رژیم غاصب صهیونیستی فرهنگسرای رسانه ویژه برنامه‌ای را برای تبیین اندیشه امام خمینی(ره) در موضوع قدس تدارک دید. امام خمینی(ره) به عنوان اولین رهبر جهان اسلام که موضوع قدس را برای جهانیان تبیین کرد، مطرح است. ایشان با نامگذاری آخرین جمعه ماه مبارک رمضان به عنوان روز قدس، موضوع فلسطین را به عنوان مهم‌ترین مساله جهان اسلام مطرح کرد.

هدف اصلی از برگزاری این رویداد فرهنگی و هنری آن است تا بار دیگر آرمان‌های امام خمینی در موضوع قدس با استفاده از قالب هنر در سطحی گسترده مطرح بشود. هم‌چنین توجه به موضوع فلسطین به عنوان اصلی‌ترین و مهم‌ترین مقوله جهان اسلام در سطحی جهانی مورد تأکید قرار می‌گیرد.

در زیر فراخوان این جشنواره که در ۴ بخش شعر، داستان کوتاه، کاریکاتور و فیلم کوتاه است منتشر می‌شود.

شعر

این بخش شامل آثار منظوم شعری است که توسط شاعران کشورمان سروده شده و به دبیرخانه جشنواره ارسال می‌شود. اشعار برتر این جشنواره ضمن دریافت جایزه، در یک کتاب شعر به چاپ خواهند رسید.

کاریکاتور

این بخش شامل کاریکاتورهایی است که توسط هنرمندان خلاق طراحی شده و نگاهی به شکست رژیم غاصب صهیونیستی دارد. آثار برگزیده این بخش در نمایشگاهی به نمایش درخواهد آمد.

داستان کوتاه

این بخش در دو قالب تنظیم شده است: در اولی یک داستان کوتاه نیمه‌تمام توسط دبیرخانه جشنواره منتشر شده و علاقه‌مندان می‌توانند آن را به سلیقه خود تکمیل کنند. در دومی نویسندگان و اهالی قلم بنابر ایده‌پردازی خود می‌توانند یک داستان کوتاه با موضوع فلسطین را بنویسند.

در این بخش داستان‌های برگزیده که حائز نمره برتر باشند، در کتاب داستان کوتاه به چاپ می‌رسند.

فیلم(ویدئوکلیپ)

در این بخش از هنرمندان دعوت می‌شود تا ضمن بازخوانی دقیق اندیشه‌های امام خمینی(ره) در موضوع قدس دست به تولیدات تصویری و ویدئوکلیپ‌های خلاقانه بزنند.

مقررات و ضوابط شرکت در جشنواره

۱- کاریکاتورها، اشعار و داستان کوتاه حتما باید در موضوع مرتبط و با توجه به محورهای اعلام شده در فراخوان باشد.